

Az EU által **2026. augusztus 12-től** hatályba lépő új (EU) 2025/40 **Csomagolási és Csomagolási Hulladék Szabályzat (PPWR)** révén a vállalkozásoknak minden iparágban fel kell készülniük a csomagolási szabványok és gyakorlatok jelentős változásaira.

A rendelet hatályba lépése nem azt jelenti, hogy minden egyes cikke és pontja rögtön alkalmazandó. Erre vonatkozóan szeretnék pár példát megemlíteni.

A csomagolás címkézése

2028. augusztus 12-től, vagy az e cikk (6) vagy (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusok hatálybalépésének napjától számított 24 hónappal követő időponttól – attól függően, hogy melyik a későbbi időpont – a forgalomba hozott csomagolást az anyagösszetételére vonatkozó információkat tartalmazó harmonizált címkével kell ellátni a fogyasztók általi válogatás megkönnyítése érdekében. A címkének piktogramokon kell alapulnia és könnyen érthetőnek kell lennie, többek között a fogyatékkal élő személyek számára is. A 9. cikk (1) bekezdésében – és adott esetben a 9. cikk (2) bekezdésében – említett csomagolás esetében a címkén fel kell tüntetni, hogy az anyag komposztálható, hogy nem alkalmas házi komposztálásra, és hogy a komposztálható csomagolást nem szabad eldobni a természetben. Az e-kereskedelmi csomagolás kivételével e kötelezettség nem alkalmazandó a szállítási csomagolásra vagy a visszaváltási díjas rendszerbe tartozó csomagolásra. Az aggodalomra okot adó anyagokat tartalmazó, forgalomba hozott csomagolást meg kell jelölni szabványosított, nyílt, digitális jelölési technológiák segítségével a (7) bekezdés második albekezdésében említett módszertannak megfelelően.

A **2029. február 12-től**, vagy a (6) bekezdés alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus hatálybalépését 30 hónappal követő időponttól – attól függően, hogy melyik a későbbi időpont – forgalomba hozott újrahasználatos csomagolást olyan címkével kell ellátni, amely tájékoztatja a felhasználókat arról, hogy a csomagolás újrahasználatos. Az újrahasználatosságra – többek között a helyi, nemzeti vagy uniós szintű újrahasználati rendszer rendelkezésre állására – vonatkozó további információkat és a gyűjtőhelyekre vonatkozó információkat egy olyan QR-kód vagy más típusú szabványosított, nyílt, digitális adathordozó révén kell rendelkezésre bocsátani, amely megkönnyíti a csomagolás nyomon követését, valamint az utak és a forgási ciklusok kiszámítását, vagy – ha az említett számítás nem kivitelezhető –, az átlagos becslést. Ezenkívül az újrahasználatos fogyasztói csomagolást egyértelműen jelezni kell és meg kell különböztetni az egyszer használatos csomagolástól az értékesítés helyén.

Vannak olyan rendelkezések, amik esetében még jogi szabályozásra lesz szükség, ahhoz, hogy értelmezni és végrehajtani tudjuk, így a rendeletben a következőképp határozták meg.

A **Bizottság 2026. augusztus 12-ig végrehajtási jogi aktusokat fogad el** abból a célból, hogy harmonizált címkét hozzon létre és megállapítsa a címkézési követelményekre, valamint a csomagolás e cikk (1), (2) és (4) bekezdése szerinti címkézésének – a digitális eszközök útján biztosított címkézést is beleértve – formátumára vonatkozó előírásokat. Az említett végrehajtási jogi aktusok kidolgozása során a Bizottság figyelembe veszi a kompozit csomagolás sajátosságait. Az 50. cikk (2) bekezdésében említett visszaváltási díjas rendszerek hatálya alá tartozó csomagolás harmonizált címkéjének kidolgozása során a Bizottság

figyelembe veszi a tagállamok által felszámított visszaváltási díj tekintetében meglévő esetleges eltéréseket. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 65. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

A Bizottság **2026. augusztus 12-ig végrehajtási jogi aktusokat fogad el**, hogy meghatározza az e cikk (1) bekezdésében említett csomagolás – beleértve a kompozit csomagolást és a csomagolás integrált vagy különálló összetevőit – anyagösszetételének szabványosított, nyílt, digitális jelölési technológiák segítségével történő azonosítására szolgáló módszertant.

2027. február 12-ig a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerbe tartozó csomagolások az említett rendszert alkalmazó tagállamok egész területén azonosíthatók. Az ilyen azonosítás kizárólag egy QR-kódban vagy más szabványosított, nyílt, digitális jelölési technológiával biztosított megfelelő szimbólum segítségével valósítható meg annak jelzése érdekében, hogy a gyártó teljesíti a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségeit. Az említett szimbólumnak világosnak és egyértelműnek kell lennie, és nem vezetheti félre a fogyasztókat vagy más végfelhasználókat a csomagolás újrafeldolgozhatóságát és újrahasználatosságát illetően.

2030. január 1-jéig a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, hogy megállapítsa az aggodalomra okot adó anyagok szabványosított, nyílt, digitális jelölési technológiák révén történő azonosítására szolgáló módszertant is. Az említett módszertannak biztosítania kell, hogy a jelölés tartalmazza legalább a csomagolási egység mindegyik anyagában jelen lévő, aggodalomra okot adó anyag nevét és koncentrációját.

A következőkben a PPWR rendelet által meghatározott csomagolás fogalmát szeretném ismertetni, mert ez is változik a korábbiakhoz képest.

A PPWR rendelet 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontja a következőképpen határozza meg a „csomagolás” fogalmát: „olyan cikk – függetlenül attól, hogy milyen anyagokból készül –, amelyet arra szánnak, hogy egy gazdasági szereplő termékek tartására, megóvására, kezelésére, szállítására vagy bemutatására használja egy másik gazdasági szereplő vagy egy végfelhasználó számára, és amely funkciója, anyaga és kialakítása alapján csomagolási forma szerint megkülönböztethető, ideértve a következőket:

- a) olyan cikk, amely egy termék tartásához, megtámasztásához vagy megóvásához szükséges annak teljes élettartama során – anélkül, hogy a termék szerves részét képezné –, és amelyet a termékkel együtt történő használatra, fogyasztásra vagy elhelyezésre szánnak;*
- b) az a) pontban említett cikk olyan összetevője és kiegészítő eleme, amely a cikk szerves részét képezi;*
- c) az a) pontban említett cikk olyan kiegészítő eleme, amely közvetlenül a termékre van akasztva, vagy ahhoz van kapcsolva, és amely csomagolási funkciót lát el, anélkül, hogy a termék szerves részét képezné, és amelyet a termékkel együtt történő használatra, fogyasztásra vagy elhelyezésre szánnak;*
- d) az értékesítés helyén – a termék kiadásához – történő megtöltésre tervezett és szánt cikk, amelyre „eladáshelyi csomagolásként” is hivatkoznak;*
- e) az értékesítés helyén értékesített és megtöltött, vagy az értékesítés helyén történő megtöltésre tervezett és szánt, és csomagolási funkciót ellátó eldobható cikk;*

f) áteresztő tea-, kávé- vagy egyéb italzasak, vagy teát, kávé vagy egy másik italt tartalmazó, használat után megpuhuló, egyszer használatos egység, amelyet a termékkel együtt történő használatra és elhelyezésre szánnak;

g) tea-, kávé- vagy egyéb italkészítő rendszer nem áteresztő egyadagos egysége, amelyet gépben történő felhasználásra szánnak, és amelyet a termékkel együtt használnak fel és helyeznek el”.

A rendelet I. melléklete tájékoztató jelleggel felsorolja azokat a tételeket, amelyek csomagolásnak minősülnek, és azokat, amelyek nem. A virágcserepek és a növénycserepek, köztük a palántázótálcák tekintetében az I. melléklet különbséget tesz a következők között:

„Csomagolásnak minősülő cikkek: (...) Virág- és növénycserepek, beleértve a palántázótálcákat is, amelyeket csak árusítást és szállítást szolgáló használatra szánnak.

(...)

Csomagolásnak nem minősülő cikkek: Virág- és növénycserepek, beleértve a palántázótálcákat is, amelyeket a különböző termesztési szakaszokban a vállalkozások közötti kapcsolatokban használnak vagy a növénynek együtt történő értékesítésre szánnak.”

Azt, hogy egy termék csomagolásnak minősül-e, a csomagolásnak a 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontjában foglalt fogalom meghatározása alapján kell értékelni. Az I. melléklet csak tájékoztató jellegű, és az Európai Unió Bíróságának a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv szerinti, analógia útján alkalmazott ítélkezési gyakorlatával összhangban valamely terméknek az I. mellékletbe való felvétele önmagában nem elegendő ahhoz, hogy azt csomagolásnak lehessen minősíteni. Azt is ellenőrizni kell, hogy a termék megfelel-e a csomagolás fogalom meghatározása elemeinek, különösen, hogy azt a gazdasági szereplő valamely termék tárolására, védelmére, kezelésére, szállítására vagy bemutatására szánta-e, anélkül, hogy az a termék szerves részét képezné, és hogy a termékkel együtt történő használatra, fogyasztásra vagy ártalmatlanításra szánják-e, vagy csomagolási funkciót ellátó integrált alkotóelemnek vagy kiegészítő elemnek minősül-e.

Ha például egy italpoharat üresen értékesítenek egy szupermarketben a fogyasztóknak magáncélú használatra, az nem minősül csomagolásnak. Ha azonban a szupermarket az ilyen poharakat egy utántöltő állomáson termékkel (pl. kávéval) tölti meg, az ilyen poharak csomagolásnak, nevezetesen „eladáshelyi” csomagolásnak minősülnek.

A teamécsesek vagy kegyeleti célra használt gyertyatartók, vagy más gyertyatartók, például az előretöltött üvegek és a kerámiatálak nem csomagolások, mivel ezek a tárolók nem felelnek meg a csomagolásnak a 3. cikk (1) bekezdése 1. pontjában szereplő fogalom meghatározásának, és a rendelet I. melléklete a „kegyeleti célra használt gyertyatartókat” a nem csomagolás példaként említi.

Ami az áruk gyártási folyamatai során használt öntapadó fóliákat illeti, azok funkciójuktól függően lehetnek csomagolóanyagok vagy sem. Az öntapadó folyamatfóliákat úgy lehet megtervezni, hogy gyártási folyamatok révén lehetővé tegyék vagy megkönnyítsék a nyersanyagok vagy köztes anyagok félkész vagy végtermékekké történő átalakítását. Ha az ilyen fóliák a félkész termékeken maradnak azok későbbi félkész termékekké vagy végtermékekké történő átalakításáig és/vagy összeállításáig, a gyártási ciklus lehetővé

tevőiként működnek, és az ilyen folyamatok eltérő műszaki igényeit elégítik ki, akkor nem minősülnek a 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontja szerinti csomagolásnak.

A cipők és ruházati cikkek porzsákjai csomagolásnak minősülnek, ha azokat a termékek tárolására, védelmére, kezelésére, szállítására vagy a végfelhasználónak történő bemutatására szánják. A textilcsomagolás nem mentesül a csomagolásnak a 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontjában szereplő általános fogalommeghatározása alól, de a fogyasztói textilcsomagolás (1) mentesül az újrafeldolgozhatósági követelmények alól (a 6. cikk (11) bekezdésének g) pontja). A cipők és ruházati cikkek csomagolásához használt porzsákok csomagolóanyagnak minősülhetnek, amennyiben megfelelnek a csomagolás jogszabályi meghatározásának. Ez a funkciójuktól függ, azaz attól, hogy a kezelésük, szállításuk vagy bemutatásuk során ruhadarabok vagy cipők tárolására vagy védelmére használják-e őket, valamint rendeltetésüktől, azaz attól, hogy egy gazdasági szereplő a termékértékesítés részeként hozta-e forgalomba őket. Az ilyen cikkek nem minősülnek csomagolásnak, ha a termék szerves részét képezik (azaz a termék részét képezik, és a termék szerves használatához szükségesek, nem csak a védelmet vagy a kezelést szolgálják), vagy ha azokat nem csomagolási felhasználás céljából hozzák forgalomba, azaz ha azokat a fogyasztó külön értékesíti, vagy nem kereskedelmi összefüggésben ingyenesen bocsátja rendelkezésre.

A virág- és növénycserepek, beleértve a palántázótálcákat is, akkor minősülnek csomagolásnak, ha azokat értékesítésre vagy szállításra szánják, beleértve a cserepeket és tálcákat is, amelyekben a növényt az utolsó szakaszban termesztették, és amelyekben a végfelhasználónak értékesítik. Ezzel szemben a gazdasági szereplők (például a faiskolák és a termesztők) által a termelési ciklusuk részeként használt cserepek és tálcák nem csomagolások, mivel pusztán a gyártási ciklust teszik lehetővé. Ez az utolsó cserép vagy tálca kivételével alkalmazandó, amelyet a növényvel együtt kívánnak értékesíteni a végfelhasználónak. Míg az I. mellékletben mind a „csomagolás”, mind a „nem csomagolás” kifejezés magában foglalja az értékesítés elemét, a gyakorlatban a virágokat és növényeket nem ültetik át külön „szállítási” vagy „értékesítési” cserepekbe az értékesítés céljából. Ehelyett ugyanazokat a cserepeket használják a szállításához és az értékesítéshez is, amelyekben a növényeket termesztették. Az ilyen cserepek osztályozásának ezért a csomagolás általános fogalommeghatározását kell követnie, és figyelembe kell vennie azok funkcióját és rendeltetését, ahelyett, hogy pusztán az I. melléklet indikatív megfogalmazására támaszkodna. Bár a csomagolás fogalommeghatározása a vállalkozások közötti kapcsolatokban használt tételekre is kiterjed, a termelési folyamatot pusztán lehetővé tevő virágcserepek, például a termesztési ciklus során használt nagyobb (például 10 cm-nél nagyobb átmérőjű) virágcserepek nem tekinthetők a 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontja szerinti csomagolásnak.

Az intravénás (IV) tasakok és fecskendők nem tartoznak a csomagolásnak a 3. cikk (1) bekezdésének 1. pontja szerinti fogalommeghatározása alá, beleértve azokat az eseteket is, amikor azokat gyógyszerekkel vagy fiziológiás sóoldattal előre feltöltve hozzák forgalomba.

⁽¹⁾ A 3. cikk (1) bekezdése 5. pontjának megfelelően a „»fogyasztói csomagolás«: oly módon képzett csomagolás, hogy az termékekből és csomagolásból álló értékesítési egységet alkot a végfelhasználó számára az értékesítés helyén”.

Bár fizikailag tartalmazhatnak hatóanyagot, az IV tasakok és fecskendők nem hozhatók forgalomba pusztán azért, hogy egy terméket tároljanak, védjenek, szállítsanak vagy bemutassanak. Ehelyett integrált hordozóeszközként tervezik, gyártják és szabályozzák őket, amely lehetővé teszi a folyadékok vagy gyógyszerek biztonságos, steril és pontos beadását a betegeknek. Az előretöltött IV tasak vagy fecskendő a gyógyszer vagy a gyógyászati termék szerves részét képezi, így a termék az eszköztől függetlenül nem tudja betölteni rendeltetését. Ebben az összefüggésben az IV tasak vagy fecskendő nem olyan csomagolási összetevő, amelytől a tartalmának elérése érdekében megválnak, hanem a forgalomba hozott termék funkcionális rész.

A PPWR rendelet 11. cikkben taglalja az újrahasználatos csomagolás fogalmát és ezzel kapcsolatos teendőket.

Jogi rendelkezések:

11. cikk (1) bekezdés: „2025. február 11-től forgalomba hozott csomagolás akkor tekintendő újrahasználatónak, ha megfelel a következő követelmények mindegyikének:

- a) azzal a céllal tervezték, alakították ki és hozták forgalomba, hogy több alkalommal újra lehessen használni;
- b) úgy tervezték meg és alakították ki, hogy a lehető legtöbb forgási ciklust tegye a felhasználás normál esetben előre látható feltételei mellett;
- c) megfelel a fogyasztók egészségére, biztonságára és higiéniájára vonatkozó alkalmazandó követelményeknek;
- d) olyan fajta károsítás nélkül kiüríthető vagy kirakodható, amely megakadályozná további működését és újrahasználatát;
- e) kiüríthető, kirakodható, újratölthető és újrarakodható a csomagolt termék minőségének és biztonságosságának megőrzése, valamint az alkalmazandó biztonsági és higiéniai követelményeknek való megfelelés biztosítása mellett, az élelmiszer-biztonsági követelményeket is beleértve;
- f) helyreállítható a VI. melléklet B. részével összhangban, miközben megőrzi a rendeltetésének ellátására való képességét;
- g) lehetővé teszi címkék elhelyezését, valamint az említett termék tulajdonságaira és magára a csomagolásra vonatkozó információk nyújtását, beleértve a termék biztonságosságát, megfelelő használatát és nyomon követhetőségét biztosító, valamint a felhasználhatósági időtartamára vonatkozó, bármely releváns utasítást és információt;

h) kiüríthető, kirakodható, újratölthető és újrarakodható az ilyen tevékenységért felelős személyek egészségének és biztonságának veszélyeztetése nélkül; valamint

i) megfelel az újrafeldolgozható csomagolásra vonatkozó, a 6. cikkben meghatározott követelményeknek, hogy hulladékká válásakor újrafeldolgozható legyen.”

11. cikk (2) bekezdés: *„A Bizottság 2027. február 12-ig – a 64. cikkel összhangban – felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el e rendelet kiegészítése céljából azáltal, hogy megállapítja – e cikk (1) bekezdésének b) pontjának alkalmazásában – az újrahasználatos csomagolás forgási ciklusainak minimális számát az újrahasználat során leggyakrabban használt csomagolási formákra vonatkozóan, figyelembe véve a higiéniai és egyéb követelményeket, így például a logisztikát.”*

15. cikk (9) bekezdés: *„Az e cikk (8) bekezdésétől eltérve, az 5–12. cikkben vagy az 5–12. cikk alapján meghatározott követelményeknek vélhetően nem megfelelő csomagolás megfelelőségének biztosítására, forgalomból történő kivonására vagy visszahívására vonatkozó kötelezettség nem alkalmazandó a 2025. február 11. előtt forgalomba hozott újrahasználatos csomagolásra.”*

A 11. cikk 2025. február 11-től, azaz a rendelet hatálybalépésének napjától alkalmazandó újrahasználati kritériumokat határoz meg. A rendelet azonban 2026. augusztus 12-től alkalmazandó. Ez azt jelenti, hogy a rendelet hatálybalépése (2025. február 11.) előtt az uniós piacon már forgalomba hozott újrahasználatos csomagolást nem kell visszamenőleges hatállyal összhangba hozni ezekkel a követelményekkel. Ezt a rendelet 15. cikkének (9) bekezdése kifejezetten kimondja.

A 2025. február 11. után forgalomba hozott újrahasználatos csomagolásnak meg kell felelnie a rendeletnek. Az illetékes hatóságok azonban csak 2026. augusztus 12. után tudják ellenőrizni az ilyen csomagolás megfelelőségét a 11. cikkel és a rendelet egyéb rendelkezéseivel összhangban.

A 11. cikkben meghatározott követelmények lényegében hasonlóak a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló korábbi irányelvben és a kapcsolódó, a csomagolás újrahasználatáról szóló EN 13429:2004 harmonizált szabványban (2) foglalt, az újrahasználatos csomagolásra vonatkozó követelményekhez. Ez azt jelenti, hogy a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelet szerinti, az újrahasználatos csomagolásra vonatkozó követelmények nem teljesen újak.

Mészáros Róbert,
termékdíj, EPR szaktanácsadó

(²) EN 13429:2004 – Csomagolás újrahasználat. Az e harmonizált szabványra való hivatkozást a Bizottság

2005. február 19-i közleményében (HL C 44.) tették közzé.